

Vårraps sortprovning

SAMMANFATTNING

Odlingsarealen av vårraps har gått ned kraftigt sedan förbudet mot neonicotinbetning samtidigt som alternativ saknas. Arealen 2016 steg något från bottenåret 2015 till 7 600 ha, detta ska jämföras med nästan 50 000 hektar 2012 och 2013. Den största odlingen återfinns i Mälardalen (F-området) och västra Sverige (E-området) samt Gotland. På grund av den vikande svenska marknaden för vårrapsutsäde har både antalet försök och antalet sorter i försöken minskat. 2016 etablerades 7 försök, vari det ingick 13 sorter.

Odlingsarealen av vårraps var under 2016 i hela landet drygt 1 000 hektar. Liksom de senaste åren har ingen sortprovning av vårraps utförts under 2016, vilket innebär att det inte finns några försöksresultat att redovisa i denna gröda.

Resultat

Avkastningen i försöken har under 2016 varit högre än normalt. Majong har introducerats som ny mätare efter Brando som utgått. Med en ny mätare i form av en väl beprövad högt avkastande sort hamnar övriga sorters avkastning närmare mätaren.

Under 2016 etablerades sju stycken sortförsök (OS7-1) i vårraps i Sverige varav försöket i västra Götaland fick strykas på grund av omfattande skador av kålmal. Därför finns resultat från sex försök. Mellan enskilda försök har avkastningen för mätarsorten Majong varierat från 2 650 kg/ha frö upp till 3 750 kg/ha frö. I fem av de sex försöken avkastar mätaren mer än 3 000 kg/ha frö. Råfettskörden har varierat mellan 1 190 kg/ha och 1 710 kg/ha. Den högst avkastande sorten i ett enskilt försök var nummersorten DLE15801S11 som hade en fröavkastning på 4 220 kg/ha och en råfettskörd på nästan 1 940 kg/ha tätt följd av Makro med fröskörden 4 190 kg/ha och 1 930 kg råfett kg/ha.

Den enda linjesorten i försöken, Mosaik, har uppvisat den lägsta skörden av alla sorter vid en flerårsjämförelse.

Sortbeskrivningar

Under 2016 har endast en linjesort provats, Mosaik. Framöver tyder det mesta på att hybrider kommer att vara helt dominerande.

Vissa sortegenskaper redovisas i tabell 2.

Skillnaden i **mognadstid** är liten mellan sorterna. Mätarsorten är beskriven som medelsen och merparten av de andra sorterna mognar 1-3 dagar senare. Sorten Makro mognar senast.

Stjälkstyrkan är god för sorterna, högst stjälkstyrka återfinns i Brander och Mirakel. Lägst stjälkstyrka har mätaren Majong.

Strållängden varierar ganska mycket mellan sorterna. Kortast är Mosaik (114 cm), medan Makro (127 cm) är allra längst.

Råfetthalten varierar inte så mycket mellan sorterna. Högst råfetthalt har Makro, Sunder och Builder. Den lägsta råfetthalten uppvisar Mosaik och Brander.

För mer ingående beskrivningar av sorterarnas egenskaper hänvisas till portalen www.sortval.se utgiven vid SLU.

Resultat, områdesvis

I alla odlingsområden redovisas flerårsresultat från tidsperioden 2012-2016. Årsvist resultat från 2016 kan bara samredovisas för område D-F. För enskilda försök hänvisas till www.svenskraps.se

Område A Här sker sortprovning i liten omfattning och här redovisas endast flerårsresultat. Makro, Majong och Brander är de namngivna sorter som gett högst skörd.

Område B Företrädesvis finns här försök från

Gotland och här redovisas endast flerårsresultat. Mirakel och Majong har haft den högsta avkastningen.

Sett till hela södra Sverige (**A-B-området**) är Mirakel och Majong de högst avkastande sorterna.

Område D+E Här återfinns ganska många försök. Mirakel är högst avkastande följt av Majong, Makro och Builder.

Område F Här finns majoriteten av försöken. I detta område har Makro signifikant högsta skörden följt av Mirakel och Builder.

Tabell 1. Vårrops. Områdesvis avkastning, råfettskörd 2016. Flerårsmedeltal 2012-2016. Mätare Majong

Område	2016	2012-2016			
	D-F	A	B	D+E	F
Sort					
Majong	3270	3020	3220	2600	2810
råfett kg/ha	1420	1310	1350	1180	1220
relativtal	100	100	100	100	100
Builder	103	95	96	100	103
Makro	103	100	92	100	107
Mirakel	101	97	104	103	103
Mosaik	91	96	74	96	98
Sunder	104	99	89	99	100
Brander	99	100	90	99	96
DLE15801S11	105	107	83	106	107
SW U2892	96	99	88	100	104
SW U2894	99	102	90	101	106
Lumen	102				
SW W2897	92				
SW W2898	97				

Tabell 2. Vårrops sortegenskaper 2012-2016

Sort	Mognad dagar	Strållängd cm	Stjälkstyrka %	Råfett % av ts
Majong	124	120	86	48,3
Builder	125	124	88	48,8
Makro	127	127	89	49,1
Mirakel	123	122	90	48,4
Mosaik	125	114	87	47,8
Sunder	126	120	86	48,9
Brander	125	120	95	47,9